

Monika Sulik

ORCID 0000-0003-0000-5744

WPROWADZENIE

Kolejny numer „Edukacji Dorosłych”, który oddajemy w Państwa ręce, jest w moim przekonaniu numerem szczególnym. Jest to bowiem 80 numer naszego czasopisma, którego wydanie zbiega się z obchodzoną niedawno setną rocznicą wyborów do Sejmu w 1919 roku. To właśnie w tych wyborach Polki jako jedne z pierwszych kobiet na świecie mogły w pełni korzystać z praw wyborczych. Z pewnością zarówno rocznica ta, jak i problematyka podejmowana na łamach prezentowanego tomu „Edukacji Dorosłych” skłania do głębszej refleksji nad uczestnictwem kobiet w wielowymiarowych przestrzeniach codzienności – od sfery prywatnej, zdrowotnej, przez edukacyjną, artystyczną, po zawodową. Czy przypadkiem jest fakt, że teksty prezentowane w tym numerze naszego czasopisma są autorstwa samych kobiet? Marek Kamiński, polski podróżnik, polarnik napisał: *człowiek jest taką dziwną istotą, która zawsze chce czegoś więcej. Nie wystarcza mu to, że ma gdzie spać, co jeść, kochającą rodzinę i uporządkowane życie. Myśli, marzy i biegnie do czegoś nie do końca określonego. Chce odkrywać, poznawać, zdobywać cele jawiące się w jego wyobraźni* (Kamiński, 2001, s. 6). Zdanie to wydaje się być niezwykle trafną myślą przewodnią tego wydania zarówno w odniesieniu do samych kobiet, jak i podejmowanej w numerze tematyki. Kanwą do prowadzonych tutaj rozważań z pewnością są artykuły zawarte w części pierwszej, zatytułowanej: *Studia nad kondycją edukacji dorosłych*. Tekst pierwszy traktuje o niedocenianym znaczeniu pamięci. I to nie tylko jako zbioru osobistych doświadczeń, dzięki któremu radzimy sobie z trudną, nieprzejrzywą teraźniejszością, ale również – jak podkreśla Autorka – Mirosława Nowak-Dziemianowicz, jako wartością, bez której niemożliwa jest tożsamość. Kolejny artykuł w tej części zakotwiczony jest w problematyce związanej z edukacją pozaformalną dorosłych. Autorka artykułu – Ewa Przybylska, skupia uwagę przede wszystkim na badaniach nad programami instytucji edukacyjnych, które są wyjątkowo inspirujące ze względu na fakt, iż dotychczas ten obszar badań nie zajął w polskiej edukacji dorosłych ważnego miejsca. Oba teksty w części pierwszej tego numeru przypominają nam o tym, jak ważny w edukacji dorosłych jest dyskurs wielowątkowy oraz interdyscyplinarny. Z kolei w następnej części tomu zaprezentowane zostały *Współczesne konteksty edukacji dorosłych*, gdzie Autorki przedstawiły kwestie

związane z doświadczeniami rozwojowymi wpisanymi w ponowoczesną – *kobietą* codzienność. Należą do nich z pewnością doświadczenia związane z przeżywaniem późnego macierzyństwa, starzeniem się i starością czy wreszcie świadomie podejmowaną edukacją zdrowotną w kontekście doświadczeń związanych z chorobą nowotworową. W dziale trzecim, związanym z *Andragogicznymi poszukiwaniami badawczymi*, Autorki podjęły przede wszystkim wątki związane z uczeniem się. Miejsce swoje znalazły tutaj rozważania dotyczące biograficzności, kapitału narracyjnego, transformatywnego uczenia się czy wreszcie edukacji teatralnej i to zarówno w kontekście dynamiki ponowoczesnego świata, jak i w kontekście uczenia się człowieka dorosłego. Część kolejna tomu daje nam okazję do bliższego przyglądnięcia się *Obszarom praktyki andragogicznej*. Tutaj Autorki poruszyły kwestie związane z doświadczaniem i rozumieniem kompetencji przez edukatorów osób dorosłych. Odnajdziemy tu także refleksje związane z radzeniem sobie ze stresem i z tremą w sytuacji występu scenicznego. Tom kończą rozważania Agnieszki Stopińskiej-Pająk zawarte w recenzji niezwykle interesującej publikacji o kobietach w przestrzeni muzealnej. Autorami recenzowanej publikacji są Maria, Józef i Marek Półturzyccy, dzięki czemu w oddanym w ręce czytelników tomie „Edukacji Dorosłych” obok głosu kobiet wybrzmi również tak ważny we współczesnym dyskursie andragogicznym głos męski.

Serdecznie zapraszamy do lektury.

Bibliografia

Kamiński, M. (2001). W drodze. W: S. Bella (red.), *Korona Ziemi, jak zdobyto najwyższe szczyty siedmiu kontynentów*. Bielsko-Biała.